

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o K 134856 24 Kž
Brčko, 20.03.2024. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudaca Srđana Nedić, kao predsjednika vijeća, Ilje Klaić i Šejle Drpljanin, kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Radmile Tomić, u kaznenom predmetu protiv optuženog G.N. iz B., zbog kaznenog djela Zlouporaba položaja ili ovlasti iz članka 377. stavak 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 19/20-prečišćen tekst), odlučujući o žalbi Tužitelja Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o K 134856 21 K od 14.07.2022. godine, nakon održane javne sjednice kaznenog vijeća u nazočnosti Tužitelja Brčko distrikta Bosne i Hercegovine Pave Radoš i optuženog G.N., a u odsutnosti uredno obaviještenog branitelja Dragana Oparnica, odvjetnika iz Brčkog, donio je dana 20.03.2024. godine, slijedeću

P R E S U D U

Odbija se kao neosnovana žalba Tužitelja Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i potvrđuje presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o K 134856 21 K od 14.07.2022. godine.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o K 134856 21 K od 14.07.2022. godine, optuženi G.N., oslobođen je od optužbe, temeljem članka 284. stavak 1. točka c. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 34/13, 27/14, 3/19 i 16/20), da je radnjama opisanim u izreci prvostupanjske presude počinio kazneno djelo Zlouporaba položaja ili ovlasti iz članka 377. stavak 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Temeljem članka 188. stavak 4. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 34/13, 27/14, 3/19 i 16/20), optuženi je oslobođen plaćanja troškova kaznenog postupka.

Protiv navedene presude žalbu je u zakonskom roku izjavio Tužitelj Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, (u daljem tekstu tužitelj), kojom prvostupanjsku

presudu pobija zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta BiH i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz članka 299. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta BiH, predlažući da ovaj sud žalbu uvaži, ukine prvostupanjsku presudu i predmet vrati na ponovno suđenje ili da ukine prvostupanjsku presudu i odredi održavanje rasprave pred Apelacionim sudom.

Branitelj optuženog Dragan Oparnica, odvjetnik iz Brčkog (u daljem tekstu branitelj optuženog), je podneskom od 17.07.2023. godine dao odgovor na žalbu tužitelja u kojem ističe da je prvostupanjski sud na temelju pravilne ocjene svih provedenih dokaza, kao i potpuno i pravilno utvrđenog činjeničnog stanja, opravdano zaključio da nije dokazano da je optuženi G.N. počinio kazneno djelo koje mu se stavlja na teret, zbog čega je pravilnom primjenom članka 284. stavak 1. točka c. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, donio presudu kojom je optuženog oslobodio od optužbe da je počinio kazneno djelo Zloupotreba položaja ili ovlasti iz članka 377. stavak 1. kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zbog čega predlaže da ovaj sud odbije žalbu tužitelja kao neosnovanu i potvrdi prvostupanjsku presudu.

Na javnoj sjednici kaznenog vijeća ovog suda održanoj dana 20.03.2024. godine tužitelj je ostao kod svih navoda i prijedloga iz pisano izjavljene žalbe, a optuženi kod odgovora na žalbu kojeg je u pisanoj formi sudu dostavio njegov branitelja.

Ovaj sud je ispitao prvostupanjsku presudu, u skladu sa člankom 306. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u okviru žalbenih navoda, a po službenoj dužnosti da li je na štetu optuženog povrijeđen Kazneni zakon, nakon čega je odlučio kao u izreci ove presude, zbog razloga koji slijede:

Pobijajući prvostupanjsku presudu zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, tužitelj u žalbi ističe da prvostupanjski sud nije postupio u skladu s člankom 281. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, osobito u pogledu materijalnih dokaza koje je poimenično pobrojao u obrazloženju pobijane presude, međutim, nakon njihovog nabranjanja nije dao ocjenu svakog od tih dokaza, nego je u nastavku obrazloženja cijenio svega šest materijalnih dokaza, iako je u skladu sa navedenom zakonskom odredbom bio u obvezi cijeniti svaki dokaz pojedinačno, te navesti što je iz svakog od tih dokaza utvrdio.

Suprotno naprijed iznesenim tvrdnjama tužitelja, ovaj sud je na temelju analize obrazloženja prvostupanjske presude na nedvojben način utvrdio da je prvostupanjski sud nakon cjelovite interpretacije sadržaja izjava saslušanih svjedoka i vještaka, na stranicama 19. do 24., dao cjelovit pregled materijalnih dokaza koje je tijekom prvostupanjskog postupka proveo tužitelj Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kao i obrana optuženog. Nakon toga je pristupio analizi provedenih dokaza, uključujući i manji dio materijalnih dokaza čiji sadržaj je po ocjeni prvostupanjskog suda bio relevantan za potpuno i pravilno utvrđivanje odlučnih činjenica. Točno je da se prvostupanjski sud u obrazloženju pobijane

presude nije detaljno bavio analizom i ocjenom preovlađujućeg dijela materijalnih dokaza koje je tijekom dokaznog postupka u spis suda uložio tužitelj, međutim, polazeći od toga da je veliki dio tog dokaznog materijala bio predmetom stručne analize, kako od strane vještaka građevinske struke Bojana Delić i Marije Aleksić, tako i od strane vještaka građevinske struke Svjetlane Čivčić, koja je svoj nalaz sačinila na prijedlog branitelja optuženog, onda po ocjeni ovoga suda nije bilo nužno da se detaljnom ocjenom i analizom tih dokaza u obrazloženju pobijane presude bavi prvostupanjski sud. Stoga, po ocjeni ovoga suda, prvostupanjska presuda nije donesena uz bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 2., u svezi s primjenom članka 281. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

U žalbi tužitelja se dalje u okviru istog žalbenog osnova ističe da je prvostupanjski sud pobijanu presudu donio na temelju članka 284. stavak 1. točka c. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno, da nije dokazano da je optuženi počinio kazneno djelo za koje se optužuje, dok je u obrazloženju te presude (stranica 24. i 28.), naveo da se u konkretnom slučaju optuženi ne može smatrati službenom osobom u smislu članka 2. stavak 3. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. U takvim okolnostima, prvostupanjski sud je trebao primijeniti odredbe članka 284. stavak 1. točka a. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, koja se po mišljenju tužitelja primjenjuje kada djelo za koje se optuženi optužuje nije kazneno djelo po zakonu, jer nedostaje svojstvo počinitelja kao službene osobe, kao bitni element kaznenog djela.

Točno je da je prvostupanjski sud optuženog G.N., na temelju članka 284. stavak 1. točka c. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, oslobodio od optužbe da bi radnjama opisanim u izreci te presude počinio kazneno djelo Zloupotreba položaja ili ovlasti iz članka 377. stavak 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer na temelju dokaza provedenih tijekom prvostupanjskog postupka, između ostalih relevantnih činjenica, nije na pouzdan način utvrđeno da je optuženi G.N. prigodom poduzimanja kaznenopravnih radnji opisanih u izreci prvostupanjske presude, imao status službene osobe, u smislu članka 2. stavak 3. Kaznenog Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Kako se u konkretnom slučaju radi o činjenici koja ima karakter bitnog obilježja kaznenog djela koje se optuženom stavlja na teret, koja tijekom prvostupanjskog postupka nije na pouzdan način utvrđena, opravdano je prvostupanjski sud, prigodom donošenja pobijane presude, primijenio odredbe iz članka 284. stavak 1. točka c., a ne odredbe članka 284. stavak 1. točka a. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kako se to neosnovano ističe u žalbi tužitelja. Ovo zbog toga što se presuda kojom se optuženi oslobađa od optužbe na temelju članka 284. stavak 1. točka a. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u pravilu donosi u situaciji kada su činjenice pravilno utvrđene, ali kaznenopravne radnje opisane u izreci takve presude ne sadrže sva zakonska obilježja kaznenog djela koje se optuženom stavlja na teret. Za razliku od takve procesne situacije, u konkretnom slučaju kaznenopravne radnje opisane u izreci pobijane presude imaju obilježja kaznenog djela za koje se optuženi tereti, međutim, dokazima provedenim tijekom prvostupanjskog postupka nije na pouzdan način utvrđeno neko od bitnih obilježja tog kaznenog djela, u konkretnom slučaju svojstva optuženog kao službene osobe, u kom slučaju

se presuda kojom se optuženi oslobađan od optužbe ima donijeti na temelju članka 284. stavak 1. točka c. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, tako da prvostupanjska presuda u tom pogledu nije donesena uz bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 2., u svezi s primjenom članka 284. stavak 1. točka c. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kako se to neosnovano ističe u žalbi branitelja optuženog.

U okviru žalbenog osnova pogrešno i/ili nepotpuno utvrđeno činjenično stanje tužitelj u žalbi, između ostalog, prigovara da prvostupanjski sud nije na pravilan način utvrdio jednu od odlučnih činjenica koja predstavlja zakonsko obilježje kaznenog djela Zlouporaba položaja ili ovlasti iz članka 377. stavak 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, koja se odnosi na pitanje da li je optuženi u konkretnom slučaju prigodom obavljanja nadzora nad izgradnjom stambeno poslovnog objekta -Lamela 1, 2. i 3, te rekonstrukcijom, dogradnjom i nadziđivanjem postojećeg poslovnog objekta u stambenom naselju „Centar“, investitora „Zejićirović“ d.o.o. Čelić, Srpske pravoslavna crkve Brčko i M.A., imao status službene ili odgovorne osobe. S tim u svezi, za ovaj sud nije upitno, a na čemu se inzistira u žalbi tužitelja, da je optuženi G.N. obavljao poslove nadzora nad izgradnjom i rekonstrukcijom gore navedenog stambeno poslovnog objekta u Brčkom, te da je za te poslove angažiran od strane izvođača radova, koji je ujedno i jedan od investitora, poduzeća „Zejićirović“ d.o.o. Čelić.

Osim toga, za ovaj sud je nesporno da je optuženi potpisao Izvješće od 25.06.2016. godine, u kojem između ostalog pod točkom k) navedeno „da su svi radovi izvedeni prema odobrenoj tehničkoj dokumentaciji“, odnosno, prema rješenju o odobrenju za građenje Odjeljenja za javnu sigurnost Vlade Brčko distrikta BiH od 25.05.2016. godine, na temelju kojega je Komisija za tehnički pregled obrazovana od strane istog Odjeljenja donijela rješenje o odobrenju za uporabu od 08.09.2016. godine, navedenog stambeno poslovnog objekta, iako u stvarnosti nisu bili dovršeni svi radovi predviđeni u rješenju od odobrenju za građenja od 25.05.2016. godine, odnosno, radovi na rekonstrukciji u suterenu, proširenju poslovnog prostora na prvoj etaži Lamele 1, dogradnji poslovnog prostora u ulaznom dijelu Lamele 3 i nadziđivanje jednog sprata na dijelu Lamele 3. Navedene činjenice su sa sigurnošću utvrđene temeljem iskaza saslušanih svjedoka M.Z., R.B., V.Z., kao i iskaza optuženog G.N. Međutim, to još uvijek samo po sebi ne znači da su se u radnjama optuženog ostvarila sva zakonska obilježja kaznenog djela za koje se tereti, u prvom redu zbog toga što niti jednim dokazom provedenim tijekom prvostupanjskog postupka tužitelj nije učinio vjerovatnim da je u konkretnom slučaju optuženi G.N. postupao u svojstvu službene osobe (ovlaštene osobe), kako je ona definirana u članku 2. stavak 3. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kao niti da je upravo izvješće optuženog G.N., koji je obavljao nadzor nad izvođenjem građevinsko zanatskih radova, bilo odlučujuće za donošenje rješenja o odobrenju za uporabu Odjeljenja za javnu sigurnost Vlade Brčko distrikta BiH od 08.09.2016. godine.

Naime, nije upitno da je optuženi G.N. kao stručna i mjerodavna osoba angažiran od strane poduzeća „Zejićirović“ d.o.o. Čelić, kao jednog od investitora i istodobno izvođača radova, na obavljanju nadzora nad izgradnjom i rekonstrukcijom stambeno poslovnog objekta - Lamela 1, 2 i 3, u stambenom naselju Centar u Brčkom, te da je u tom slučaju angažiran od strane privatnih

investitora i u svojstvu fizičke osobe. Isto tako sa sigurnošću je tijekom postupka utvrđeno da su poslove nadzora na izgradnji i rekonstrukciji navedenog poslovno stambenog objekta, osim optuženog G.N., zaduženog za nadzor građevinsko zanatskih radova, nadzor nad elektro instalaterskim radovima obavljali V.N., a nad mašinskim radovima M.A.1, koji su također povodom nadzora izvođenje radova svaki u svom segmentu sačinili izvješće na temelju kojega je Komisija za tehnički pregled sačinila izvješće od septembra 2016. godine, u kojem su nakon obavljenog tehničkog pregleda zaključili da se u konkretnom slučaju može izdati uporabna dozvola, na temelju kojeg je Odjeljenje za javnu sigurnost Vlade Brčko distrikta BiH donijelo rješenje o odobrenju za uporabu od 08.09.2016. godine.

Međutim, neovisno od svih naprijed utvrđenih činjenica, ovaj sud jednako kao i prvostupanjski sud, na temelju dokaza provedenih pred prvostupanjskim sudom, nije mogao na pouzdan način utvrditi da je optuženi imao status „službene osobe“, kako je on definiran člankom 2. stavak 3. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Ovo zbog toga što niti jedan dokaz ne ukazuje da je optuženi u konkretnom slučaju postupao kao „ovlaštena osoba u gospodarskom društvu ili drugoj pravnoj osobi kojoj je zakonom i drugim propisom donesenim na temelju zakona ili zaključenog ugovora povjereno vršenje javnih ovlasti“, odnosno, da se u slučaju optuženog radilo o „drugoj osobi koja vrši određenu službenu dužnost na temelju ovlaštenja iz zakona i drugih propisa donesenih na temelju zakona i osobe kojoj je faktički povjereno vršenje pojedinih službenih dužnosti“.

Pogrešno se tužitelj u podnesenoj žalbi u pogledu utvrđivanja statusa optuženog kao službene osobe poziva na odredbe Zakona o prostornom planiranju i građenju u Brčko distriktu BiH (članak 88.) i Pravilnika o vršenju tehničkog pregleda građevina, odnosno, Pravilnika o radu nadzornog organa građenja, zaključujući kako je optuženi pribavljanjem certifikata za obavljanje nadzora nad građevinsko zanatskim radovima stekao status službene osobe, koji kao bitno obilježje mora imati počinitelj kaznenog djela iz članka 377. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Naime, kako se u konkretnom slučaju radi o takvoj vrsti kaznenog djela kod kojeg se kao bitno obilježje pojavljuje svojstvo počinitelja kao službene osobe (*delicta propria*), odlučne činjenice koje se odnose na svojstvo optuženog kao službene osobe, ne mogu se zasnivati na zakonskim ili podzakonskim propisima koji se uređuje oblast prostornog planiranja i građenja u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, nego je za utvrđivanje tog svojstva počinitelja odlučujuća odredba članka 2. stavak 3. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kojom je u općem dijelu, u okviru „osnovnih pojmova“, definiran pojam službene osobe, koji je jedini mjerodavan za utvrđivanje tog svojstva počinitelja kada su u pitanju sva kaznena djela iz Glave XXXI- kaznena djela podmićivanja i kaznena djela protiv službene i druge odgovorne dužnosti.

Kod takvog stanja stvari, po ocjeni ovoga suda, pravilan je zaključak prvostupanjskog suda da u konkretnom slučaju nije na pouzdan način utvrđeno svojstvo optuženog kao službene osobe, u smislu članka 2. stavak 3. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, što predstavlja bitno obilježje kaznenog djela za koje se optuženi tereti, zbog čega je pravilno postupio kada je optuženog, u skladu sa člankom 284. stavak 1. točka c. Zakona o kaznenom

postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, oslobodio od optužbe da je radnjama opisanim u izreci te presude počinio kazneno djelo Zlouporaba položaja ili ovlasti iz članka 377. stavak 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Budući da se navedena odluka prvostupanjskog suda ne temelji na pogrešno ili nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju, u smislu članka 299. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kako se to neosnovano ističe u žalbi branitelja optuženog, onda je i sve žalbene navode tužitelja u tom dijelu valjalo odbiti kao neosnovane.

Kako je iz svega naprijed iznesenog razvidno da je žalba tužitelja u cjelosti neosnovana, ovaj sud je u skladu sa člankom 313. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odlučio kao u izreci ove presude.

ZAPISNIČAR

Radmila Tomić

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Srđan Nedić